

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

KRIZNI PLAN
ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NALAZA BRESKVINE
STRIZIBUBE

Aromia bungii (Faldermann)

Zagreb, 25.8.2023.

SADRŽAJ

SKRAĆENICE	3
1. UVOD	4
2. ZAKONSKI OKVIR	5
3. PRAVNI OKVIR	5
4. ŠTETNI ORGANIZAM	13
4.1. Taksonomija	13
4.2. Domaćini	13
4.3. Rasprostranjenost	13
4.4. Opis	13
4.5. Simptomi napada breskvine strizibube	14
4.6. Širenje	14
5. NADZOR BRESKVINE STRIZIBUDE U HRVATSKOJ	15
6. POSTUPAK U SLUČAJU KRIZNE SITUACIJE	15
6.1. Uloge i odgovornosti	15
6.2. Postupak u slučaju nalaza	17
6.3. Obavješćavanje nadležnih tijela	17
6.4. Obavješćavanje Europske komisije	18
6.5. Obavješćavanje posjednika bilja	18
6.6. Mjere koje se odmah provode	18
6.7. Nadzor na mjestu nalaza	21
6.8. Obavješćavanje javnosti	21
6.9. Obavješćavanje specijaliziranih subjekata	22
6.10. Analiza rizika	22
6.11. Uspostava demarkiranog područja	22
6.12. Određivanje i izrada demarkiranog područja	23
6.13. Odluka o određivanju demarkiranih područja	23
6.14. Donošenje akcijskog plana	23
6.15. Oporavak	23
6.16. Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela i specijaliziranih subjekata	25
6.16. Daljnji postupak	25
7. PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA PROSTORIMA U KOJIMA SE PROVODE AKTIVNOSTI	27
8. LABORATORIJE	27
9. FINANCIRANJE	27
10. RESURSI	28
11. PRILOZI	29
PRILOG I. Biljke domaćini štetnog organizma <i>Aromia bungii</i>	29
PRILOG II. Rasprostranjenost štetnog organizma <i>Aromia bungii</i>	30
PRILOG III. Metodologija uzimanja uzoraka	31
PRILOG IV. Simptomi napada breskvine strizibube	35
PRILOG V. Breskvina strizibube i znakovi napada breskvinih strizibuba	44
PRILOG VI. Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja breskvine strizibube prema Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2018/1503	40
PRILOG VII. Kontakti nadležnih tijela	42

SKRAĆENICE

MINFIN	Ministarstvo financija
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MP – SFP	Ministarstvo poljoprivrede, Sektor fitosanitarne politike
HAPIH	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
HAPIH – CZB	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja
DIRH	Državni inspektorat Republike Hrvatske
DIRH – SFI	Državni inspektorat Republike Hrvatske – Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor
HŠI	Hrvatski šumarski institut
ISPM 9 ISPM 14 ISPM 15	International Standards for Phytosanitary Measures (Međunarodne norme za fitosanitarnu mjeru)
DMP	Drveni materijal za pakiranje
TZ	Treće zemlje
Breskvina strizibuba	Prioritetni štetni organizam <i>Aromia bungii</i> (Faldermann)

Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

I. UVOD

Karantenski štetni organizam Unije je štetni organizam koji u Uniji nije prisutan ili, ako je prisutan, nije široko rasprostranjen. Sposoban je ući u područje Unije, udomačiti se u njemu i proširiti se unutar njega ili, ako je prisutan na području, ali nije široko rasprostranjen, sposoban je ući u dijelove tog područja u kojima nije prisutan, udomačiti se na tim dijelovima i proširiti se unutar njih. Njegov ulazak, udomačivanje i širenje imali bi neprihvatljivi gospodarski, okolišni ili socijalni učinak na područje Unije, ili dijelove Unije u kojima nije prisutan. Za karantenske štetne organizme Unije dostupne su izvedive i djelotvorne mjere za sprječavanje ulaska, udomačivanja ili širenja tih štetnih organizama unutar tih područja te mjere za ublažavanje njihovih rizika i učinaka.

Breskvina strizibuba regulirana je kao karantenski štetni organizam Unije, svrstana je u skupinu prioritetnih organizama Delegiranom uredbom komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioritetnih štetnih organizama.

Prioritetni štetni organizmi su karantenski štetni organizmi Unije čiji je potencijalni gospodarski, okolišni ili socijalni učinak u području Unije najozbiljniji.

Delegiranom uredbom komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioritetnih štetnih organizama, određeno je 20 prioritetnih štetni organizama.

Na temelju članka 25. Uredbe 2016/2031/EU RH je u obvezi izraditi krizni plan za svaki prioritetni štetni organizam prema popisu iz Priloga I. Uredbe 2019/2072. Plan sadržava informacije o postupcima donošenja odluka, postupcima i protokolima koje treba slijediti, uključujući dodatne izvore u slučaju službeno potvrđene prisutnosti prioritetnog štetnog organizma ili sumnje na njegovu prisutnost. Radi uspostave demarkiranih područja u krizni plan uključuju se mjere i načela upravljanja rizikom.

Kako bi se spriječio ulazak, udomačivanje i širenje prioritetnih štetnih organizama na području Republike Hrvatske, izrađuju se nacionalni predmetni krizni planovi (u daljnjem tekstu: krizni plan). Ovaj krizni plan izrađen je za štetni organizam *Aromia bungii* (Faldermann), breskvinu strizibube. Svrha ovog plana je utvrditi glavne elemente djelovanja za brzu i učinkovitu reakciju nadležnih tijela i službi u slučaju pronalaska breskvine strizibube, kako bi se postigao propisani cilj, odnosno iskorjenjivanje ovog štetnog organizma i time spriječile ekološke i gospodarske štete u voćnjacima, parkovima, šumama i drugim sredinama. Planom su navedeni zadaci pojedinih dionika sukladno propisanim poslovima i ovlaštenjima, koji se moraju dosljedno i koordinirano provoditi kako bi se fitosanitarnim mjerama.

Unos i širenje tog štetnog organizma u Hrvatskoj imao bi značajne negativne gospodarske učinke i učinke na okoliš. Da bi se to spriječilo, u Hrvatskoj se provodi stalni nadzor nad breskvinom strizibubom. U slučaju nalaza breskvine strizibube, brzo i učinkovito djelovanje ključno je za sprječavanje širenja ili iskorjenjivanje štetnog organizma. Cilj ovog kriznog plana je osigurati pravovremeno, brzo i učinkovito djelovanje u slučaju nalaza štetnog organizma odnosno:

- iskorjenjivanje breskvine strizibube;

- osiguravanje kontinuiranog praćenja i brzo djelovanje;
- osiguravanje jasne raspodjele zadataka, rokova za ostvarenje rezultata i vremenskog okvira provedbe propisanih aktivnosti;
- osiguravanje bržeg i učinkovitijeg povezivanja svih sudionika uključenih u zapovijednom lancu te podizanje javne svijesti.

2. ZAKONSKI OKVIR

- Zakon o biljnom zdravlju (Narodne novine 127/19, 83/22) (u daljnjem tekstu: Zakon)
- Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019
- Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1503 od 8. listopada 2018. o utvrđivanju mjera za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Aromia bungii* (Faldermann) i njegova širenja unutar Unije.

3. PRAVNI OKVIR

Aromia bungii je karantenski štetni organizam Unije. Svrstan je u Prilog II. Dio B Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju na području Unije).

Bilje i biljni proizvodi koji predstavljaju rizik za unos breskvine strizibube regulirani su u Prilogu VI. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta čiji je unos u Uniju iz određenih trećih zemalja zabranjen).

Posebni zahtjevi za unos drva i proizvoda od drva *Prunus* spp. navedeni su u Prilogu VII. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta podrijetlom iz trećih zemalja i odgovarajući posebni zahtjevi za njihov unos na područje Unije), točke 100. i 101.

Zbog pojave u Uniji, breskvina strizibuba regulirana je i hitnim fitosanitarnim mjerama. Trenutno je na snazi Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1503 od 8. listopada 2018. o utvrđivanju mjera za sprečavanje unošenja u Uniju organizma *Aromia bungii* (Faldermann) i njegova širenja unutar Unije. U Odluci navode se mjere iskorjenjivanja i suzbijanja štetnog organizma. Također, Odlukom su propisani uvjeti za premještanje reguliranog bilja i biljnih proizvoda unutar Unije.

Relevantni dijelovi prethodno navedenih propisa prikazani su u nastavku teksta.

Prilog VII. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 – Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta podrijetlom iz trećih zemalja i odgovarajući posebni zahtjevi za njihov unos na područje Unije (dio)

	Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti	Oznake KN	Podrijetlo	Posebni zahtjevi
100.	Drvo roda <i>Prunus</i> L., osim u sljedećim oblicima: — iverja, čestica, piljevine, strugotina, drvnog otpada i ostataka drva, u cijelosti ili dijelom proizvedenih od tog bilja, — drvenog materijala za pakiranje, u obliku sanduka za pakiranje, kutija, sanduka, bubnjeva za kabele i slične ambalaže, paleta, sandučastih paleta i drugih utovarnih ploča, okvira za palete, obloga, bez obzira na to upotrebljava li se zaista pri prijevozu svih vrsta predmeta, osim pošiljaka drva poduprtih oblogama koje su izrađene od drva iste vrste i kvalitete kao i drvo koje se isporučuje i koje ispunjavaju iste fitosanitarne zahtjeve Unije kao i drvo koje se isporučuje, ali uključujući drvo koje nije zadržalo svoju prirodnu oblu površinu	ex 4401 12 00 ex 4403 12 00 ex 4403 99 00 ex 4404 20 00 ex 4406 12 00 ex 4406 92 00 4407 94 10 4407 94 91 4407 94 99 ex 4407 99 27 ex 4407 99 40 ex 4407 99 90 ex 4408 90 15 ex 4408 90 35 ex 4408 90 85 ex 4408 90 95 ex 4416 00 00 ex 9406 10 00	Kina, Demokratska Narodna Republika Koreja, Mongolija, Japan, Republika Koreja i Vijetnam	Službena izjava u kojoj je za drvo navedeno sljedeće: (a) potječe s područja slobodnog od štetnog organizma <i>Aromia bungii</i> (Falderman), kako je utvrdila nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere, koje je navedeno u fitosanitarnom certifikatu iz članka 71. Uredbe (EU) br. 2016/2031 u rubrici 'Dopunska izjava', ili (b) podvrgnuto je primjerenom postupku toplinskog tretiranja radi postizanja minimalne temperature od 56 °C u minimalnom trajanju od 30 minuta bez prekida u cjelokupnom profilu drva, što treba navesti u fitosanitarnom certifikatu iz članka 71. Uredbe (EU) br. 2016/2031, ili (c) podvrgnuto je primjerenom ionizirajućem zračenju radi postizanja apsorbirane doze od najmanje 1 kGy kroz cijelo drvo, što treba navesti u fitosanitarnom certifikatu iz Uredbe (EU) br. 2016/2031.
101.	Drvo u obliku iverja, čestica, piljevine, strugotina, drvnog otpada i ostataka drva, u cijelosti ili dijelom proizvedenih od roda <i>Prunus</i> L.	ex 4401 22 90 ex 4401 40 10 ex 4401 40 90	Kina, Demokratska Narodna Republika Koreja, Mongolija, Japan, Republika Koreja i Vijetnam	Službena izjava u kojoj je za drvo navedeno sljedeće: (a) potječe s područja za koje je nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla utvrdila da je slobodno od štetnog organizma <i>Aromia bungii</i> (Faldermann), u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere, koje je navedeno u fitosanitarnom certifikatu iz članka 71. Uredbe (EU) br. 2016/2031 u rubrici 'Dopunska izjava' ili (b) obrađeno je u komade debljine i širine od najviše 2,5 cm, ili

				(c) podvrgnuto je primjerenom postupku toplinskog tretiranja radi postizanja minimalne temperature od 56 °C u minimalnom trajanju od 30 minuta u cjelokupnom profilu drva, što treba navesti u fitosanitarnom certifikatu iz članka 71. Uredbe (EU) br. 2016/2031.
--	--	--	--	--

Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1503– Uvjeti za premještanje osjetljivog bilja i osjetljivog drva i kore unutar Unije

Članak 1. Definicije	
(...)	
(b) „navedeno bilje” znači bilje za sadnju čiji promjer stabljike na najdebljem dijelu iznosi 1 cm ili više, osim sjemena, i to vrsta <i>Prunus</i> spp., osim <i>Prunus laurocerasus</i> L.;	
(c) „navedeno drvo” znači drvo u smislu članka 2. stavka 2. Direktive 2000/29/EZ, ako je u cijelosti ili djelomično dobiveno od sljedećeg navedenog bilja, kako je navedeno u dijelu II. Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 (3):	
Oznaka KN	Opis
4401 12 00	Necrnogorično ogrjevno drvo u obliku oblica, cjepanica, grana, snopova ili sličnih oblika
4401 22 00	Necrnogorično drvo u obliku iverja ili sličnih čestica
4401 40	Drvena piljevina te otpaci i ostaci od drva, neaglomerirani
4403 12 00	Neobrađeno necrnogorično drvo, neovisno ima li skinutu koru ili bjeliku ili je grubo učtvoreno ili ne, zaštićeno bojom, kreozotom ili drugim sredstvima
ex 4404 20 00	Necrnogorično drvo za obruče; cijepani kolci; zašiljeni drveni kolci i stupovi koji nisu uzdužno piljeni; drvene motke, grubo uobličene, ali netokarene, nesavijene niti drukčije obrađene, prikladne za proizvodnju štapova, kišobrana, drški alata ili slično; cijepane vrpce i slično
4406	Drveni željeznički ili tramvajski pragovi
4407 94	Drvo trešnje (<i>Prunus</i> spp.), obrađeno po dužini piljenjem ili glodanjem, rezano ili ljušteno, neovisno je li blanžano, brušeno ili spojeno na krajevima ili ne, debljine veće od 6 mm
4416 00 00	Bačve, kace, vjedra i drugi bačvarski proizvodi te njihovi dijelovi, od drva, uključujući bačvarske duge
9406 10 00	Montažne zgrade od drva
(d) „navedeni drveni materijal za pakiranje” znači materijal za pakiranje djelomično ili u cijelosti proizveden od navedenog bilja;	

Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1503 – Uvjeti za premještanje navedenog bilja, navedenog drva i navedenog drvenog materijala za pakiranje unutar Unije.

Članak 7.

Premještanje navedenog bilja unutar Unije

1. Navedeno bilje podrijetlom (5) s demarkiranog područja unutar Unije smije se premještati unutar Unije samo ako je popraćeno biljnom putovnicom pripremljenom i izdanom u skladu s Direktivom Komisije 92/105/EEZ (6) i ako je tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije premještanja, ili, kad je riječ o bilju mlađem od dvije godine, tijekom cijelog svojeg životnog ciklusa, raslo na mjestu proizvodnje koje ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima 2. do 5.

2. Mjesto proizvodnje registrira se u skladu s Direktivom Komisije 92/90/EEZ

3. Na mjestu proizvodnje svake se godine u odgovarajuće vrijeme provode najmanje dva detaljna službena pregleda i ne smiju biti pronađeni znakovi prisutnosti navedenog organizma. U slučaju povećane sumnje u prisutnost navedenog organizma, pregled uključuje uzorkovanje na stabljikama i granama biljaka ciljanom destrukcijskom metodom.

4. Mjesto proizvodnje:

i. fizički je potpuno zaštićeno od unošenja navedenog organizma; ili

ii. na njemu se provodi odgovarajuće preventivno tretiranje, a uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom na razini utvrđenoj u tablici u nastavku izvršeno je prije premještanja za svaku seriju navedenog bilja; na mjestu proizvodnje u odgovarajuće vrijeme i unutar polumjera od najmanje 1 km od mjesta proizvodnje godišnje se provode službena istraživanja i ne smiju biti otkriveni znakovi zaraženosti.

<i>Broj biljaka u seriji</i>	<i>Stupanj uzorkovanja destrukcijskom metodom (broj biljaka koje se moraju posjeći)</i>
<i>1 – 4 500</i>	<i>10 % veličine serije</i>
<i>> 4 500</i>	<i>450</i>

5. Podloge koje udovoljavaju zahtjevima stavaka 1. do 4. mogu se cijepiti plemkama koje nisu uzgojene u skladu s tim zahtjevima, ali promjer im na najdebljem dijelu ne smije biti veći od 1 cm.

6. Navedeno bilje koje nije podrijetlom s demarkiranih područja, nego je uneseno u mjesto proizvodnje na takvim područjima, može se premještati unutar Unije pod uvjetom da to mjesto proizvodnje ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima 2., 3. i 4. i samo ako je bilje popraćeno biljnom putovnicom pripremljenom i izdanom u skladu s Direktivom 92/105/EEZ.

7. Navedeno bilje uvezeno iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan navedeni organizam, u skladu s člankom 11. može se premještati unutar Unije samo ako je popraćeno biljnom putovnicom pripremljenom i izdanom u skladu s Direktivom 92/105/EEZ.

Članak 8.

Premještanje unutar Unije navedenog drva

1. Zabranjuje se premještanje unutar Unije navedenog drva podrijetlom s demarkiranog područja ili navedenog drva koje je u potpunosti ili djelomično zadržalo svoju površinu i koje je uneseno u demarkirano područje.
 2. Odstupajući od stavka 1., navedeno drvo, osim drva u obliku iverja, čestica, strugotina, otpada i ostataka, podrijetlom iz demarkiranog područja i navedeno drvo koje je u potpunosti ili djelomično zadržalo svoju površinu, može se premještati unutar Unije samo ako je popraćeno biljnom putovnicom pripremljenom i izdanom u skladu s Direktivom 92/105/EEZ. Ta se biljna putovnica izdaje samo ako to drvo ispunjava jedan od sljedećih zahtjeva:
 - (a) okorano je i prikladno toplinski tretirano kako bi se kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postigla temperatura od najmanje 56 °C u trajanju od najmanje 30 minuta bez prestanka; Toplinski tretman mora se zabilježiti oznakom „HT” koja se stavlja na drvo ili na pakiranje bilo koje vrste u skladu s uobičajenom praksom;
 - (b) podvrgnuto je ionizirajućem zračenju kako bi se postigla apsorbirana doza od najmanje 1 kGy kroz cijelo drvo.
 3. Odstupajući od stavka 1., navedeno drvo u obliku ivera, čestica, strugotina, otpada i ostataka podrijetlom s demarkiranog područja može se premještati unutar Unije samo ako je popraćeno biljnom putovnicom pripremljenom i izdanom u skladu s Direktivom 92/105/EEZ i ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) okorano je i prikladno toplinski tretirano kako bi se kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postigla temperatura od najmanje 56 °C u trajanju od najmanje 30 minuta bez prestanka;
 - (b) obrađeno je u komade debljine i širine do 2,5 cm.
 4. Ako u slučajevima iz stavaka 2. i 3. na demarkiranom području nisu dostupni pogoni za tretiranje ili preradu, navedeno drvo može se uz službenu kontrolu i u zatvorenim uvjetima, kako bi se osigurala nemogućnost širenja navedenog organizma, premjestiti samo u pogon najbliži demarkiranom području kako bi se odmah provelo tretiranje ili prerada u skladu sa stavcima 2. ili 3.
- Otpad koji nastane tijekom tretiranja ili prerade koji se provode u skladu sa stavcima 2. i 3. zbrinjava se uz osiguravanje nemogućnosti širenja navedenog organizma izvan demarkiranog područja.
- U cilju otkrivanja prisutnosti navedenog organizma nadležno službeno tijelo u odgovarajuće vrijeme provodi intenzivan nadzor s pomoću pregleda vrste *Prunus spp.* u polumjeru od najmanje 1 km od tog pogona za tretiranje ili preradu.

Članak 9.

Premještanje unutar Unije navedenog drvenog materijala za pakiranje

1. Zabranjuje se premještanje unutar Unije navedenog drvenog materijala za pakiranje podrijetlom s demarkiranog područja.
2. Odstupajući od stavka 1., navedeni drveni materijal za pakiranje podrijetlom s demarkiranog područja može se premještati unutar Unije samo ako navedeni materijal za pakiranje ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - (a) podvrgnut je jednom od odobrenih tretmana kako su utvrđeni u Prilogu I. Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere FAO-a br. 15 o reguliranju drvenog materijala za pakiranje u međunarodnoj trgovini;
 - (b) nosi oznaku u skladu s Prilogom II. Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere FAO-a br. 15 kojom se potvrđuje da je taj drveni materijal za pakiranje podvrgnut odobrenom fitosanitarnom tretmanu u skladu s tom normom.
3. Ako na demarkiranom području nisu dostupni pogoni za tretiranje, navedeni drveni materijal za pakiranje može se uz službenu kontrolu i u zatvorenim uvjetima, kako bi se osigurala nemogućnost širenja navedenog organizma, premjestiti samo u pogon za tretiranje najbliži demarkiranom području kako bi se odmah provelo tretiranje i označivanje u skladu sa stavkom 2.

*Otpad koji nastane tijekom tretiranja u skladu s prvim podstavkom zbrinjava se uz osiguravanje nemogućnosti širenja navedenog organizma izvan demarkiranog područja. U cilju otkrivanja prisutnosti navedenog organizma nadležno službeno tijelo u odgovarajuće vrijeme provodi intenzivan nadzor s pomoću pregleda vrste *Prunus spp.* u polumjeru od najmanje 1 km od pogona za tretiranje.*

Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/1503 – Uvjeti za unošenje u Uniju navedenog bilja podrijetlom iz treće zemlje za koju je poznato da je u njoj prisutan štetni organizam *Aromia bungii*.

Članak 11.

Unošenje u Uniju navedenog bilja podrijetlom iz treće zemlje za koju je poznato da je u njoj prisutan navedeni organizam

Navedeno bilje podrijetlom iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njemu prisutan navedeni organizam mora biti popraćeno certifikatom iz članka 13. stavka 1. točke ii. Direktive 2000/29/EZ. U tom se certifikatu u rubrici „Dopunska izjava ” navodi jedna od sljedećih izjava:

(a) da je bilje tijekom cijelog svojeg životnog ciklusa raslo na mjestu proizvodnje koje je registrirala i koje nadzire nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla te da se to mjesto proizvodnje nalazi na području koje je ta organizacija uspostavila u skladu s odgovarajućim međunarodnim normama za fitosanitarne mjere i za koje se zna da nije zaraženo navedenim organizmom.

(b) da je bilje tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije izvoza, ili, kad je riječ o bilju mlađem od dvije godine, tijekom cijelog svojeg životnog ciklusa, raslo na mjestu proizvodnje za koje je utvrđeno da nije zaraženo navedenim organizmom u skladu s odgovarajućim međunarodnim normama za fitosanitarne mjere, i da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

i. mjesto proizvodnje registrirano je i pod nadzorom nacionalne organizacije za zaštitu bilja u zemlji podrijetla;

ii. na mjestu proizvodnje svake se godine u odgovarajuće vrijeme provode najmanje dva detaljna pregleda u cilju otkrivanja bilo kakvog znaka prisutnosti navedenog organizma, a pri tome nisu pronađeni nikakvi znakovi prisutnosti tog organizma;

iii. mjesto proizvodnje je potpuno fizički zaštićeno od unošenja navedenog organizma ili se na njemu provode odgovarajuća preventivna tretiranja i okruženo je sigurnosnim područjem polumjera od najmanje 4 km unutar kojeg se svake godine u odgovarajuće vrijeme obavljaju službena istraživanja u cilju otkrivanja prisutnosti ili znakova prisutnosti navedenog organizma.

iv. ako se otkrije prisutnost ili znakovi prisutnosti navedenog organizma, odmah se poduzimaju mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja;

v. neposredno prije izvoza obavljen je detaljan službeni pregled pošiljaka bilja u cilju otkrivanja prisutnosti navedenog organizma, posebno na stabljikama i granama tog bilja. Taj je pregled uključivao uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom. Kad pošiljke uključuju bilje podrijetlom s mjesta koja su u vrijeme njihove proizvodnje bila smještena na sigurnosnom području u kojem je otkrivena prisutnost ili znakovi prisutnosti navedenog organizma, uzorkovanje bilja iz te pošiljke destrukcijskom metodom provedeno je na razini utvrđenoj u tablici u nastavku:

Broj biljaka u seriji	Stupanj uzorkovanja destrukcijskom metodom (broj biljaka koje se moraju posjeći)
<i>1 – 4 500</i>	<i>10 % veličine serije</i>
<i>> 4 500</i>	<i>450</i>

(c) da je bilje uzgojeno iz podloga koje ispunjavaju zahtjeve iz točke (b) na koje su cijepljene plemke koje ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

i. u vrijeme izvoza promjer cijepljenih plemki na najdebljem dijelu nije veći od 1 cm;

ii. cijepljeno bilje pregledano je u skladu s točkom (b) podtočkom iv.

Za potrebe točke (a), naziv područja upisuje se u rubriku „mjesto podrijetla”.

Članak 12.

Unošenje u Uniju navedenog drva podrijetlom iz treće zemlje za koju je poznato da je u njoj prisutan navedeni organizam

1. Navedeno drvo, osim drva u obliku ivera, čestica, strugotina, otpada i ostataka, podrijetlom iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njemu prisutan navedeni organizam mora biti popraćeno certifikatom iz članka 13. stavka 1. točke ii. Direktive 2000/29/EZ. U tom se certifikatu u rubrici „Dopunska izjava ” navodi jedna od sljedećih izjava:

(a) drvo potječe s područja koja je uspostavila nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla u skladu s relevantnim međunarodnim normama za fitosanitarne mjere i za koja se zna da nisu zaražena navedenim organizmom;

(b) drvo je okorano i prikladno toplinski tretirano kako bi se kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postigla temperatura od najmanje 56 °C u trajanju od najmanje 30 minuta bez prestanka;

(c) drvo je podvrgnuto ionizirajućem zračenju kako bi se postigla apsorbirana doza od najmanje 1 kGy kroz cijelo drvo.

Naziv područja iz točke (a) upisuje se u rubriku „mjesto podrijetla”.

Za potrebe točke (b), toplinski tretman mora se zabilježiti oznakom „HT” koja se stavlja na drvo ili na pakiranje bilo koje vrste u skladu s uobičajenom praksom.

2. Navedeno drvo, u obliku ivera, čestica, strugotina, otpada i ostataka, podrijetlom iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njemu prisutan navedeni organizam mora biti popraćeno certifikatom iz članka 13. stavka 1. točke ii. Direktive 2000/29/EZ. U tom se certifikatu u rubrici „Dopunska izjava” navodi jedna od sljedećih izjava:

(a) drvo potječe s područja koja je uspostavila nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla u skladu s relevantnim međunarodnim normama za fitosanitarne mjere i za koja se zna da nisu zaražena navedenim organizmom;

(b) drvo je okorano i prikladno toplinski tretirano kako bi se kroz cijeli profil drveta (uključujući sredinu) postigla temperatura od najmanje 56 °C u trajanju od najmanje 30 minuta bez prestanka;

(c) drvo je obrađeno u komade debljine i širine do 2,5 cm.

Za potrebe točke (a), naziv područja upisuje se u rubriku „mjesto podrijetla”.

4. ŠTETNI ORGANIZAM

4.1. Taksonomija

Vrsta: *Aromia bungii* Faldermann 1835

Rod: *Aromia*

Porodica: Cerambycidae

Red: Coleoptera

Razred: Insecta

Koljeno: Arthropoda

Carstvo: Animalia

EPPO kod: AROMBU

4.2. Domaćini

Biljke domaćini breskvine strizibube navedene su u Prilogu I ovog plana.

4.3. Rasprostranjenost

Breskvina strizibuba prirodno je rasprostranjena u području istočne Azije. Raširena je u Kini, Sjevernoj Koreji, Južnoj Koreji, Vijetnamu, Mongoliji i malom području Rusije uz mongolsku granicu. Moguće je prisutna i u nekim drugim zemljama jugoistočne Azije, ali nije službeno potvrđena. Godine 2013. po prvi je puta zabilježena u Japanu, na stablima trešnje (*Prunus avium*) i azijske šljive (*Prunus mume*). Od prvog nalaza, strizibuba se raširila u druga područja Japana.

U Europi, breskvina strizibuba je u prirodnom okolišu prvi puta nađena 2011. godine u Njemačkoj, u južnoj Bavarskoj. Provedene su mjere njena iskorjenjivanja. Štetnik je u istom području ponovno nađen 2016., 2019., 2022. i 2023. godine, no još uvijek se smatra neudomaćenom i pod mjerama je eradikacije. Godine 2012., *A. bungii* nađena je u Italiji, u pokrajini Campania, u okolici Napulja. Nađena je na stablima marelice i šljive. Naredne godine utvrđena je i u Lombardiji, u okolici Milana. Nalazi na obje lokacije ponovljeni su u narednim godinama. U 2019. godini strizibuba je nađena na otoku Procida (Campania), a u 2020. na području grada Civitavecchia, pokrajina Lazio. Za sva četiri izbijanja procijenjeno je kako mjere iskorjenjivanja više nisu izvedive. U Italiji se provode fitosanitarne mjere sprječavanja širenja štetnika, u četiri demarkirana područja (Napulj, Milano, otok Procida i Civitavecchia).

Rasprostranjenost breskvine strizibube prikazana je u Prilogu II. ovog plana.

4.4. Opis

Breskvina strizibuba relativno je prepoznatljiv kukac. Odrasli oblici imaju izduženo tijelo i dugačka ticala, tipično za tu skupinu kukaca. Dužine su 23-37 mm. Pokrilje im je crne boje s

karakterističnim tamnocrvenim štitićem iza glave. Zabilježene su i potpuno crne jединke. Vrsta prolazi kroz četiri stadija ličinki prije kukuljenja. Ličinke prvog stadija su duge 2 – 2,5 mm, a ličinke četvrtog stadija 42 – 52 mm, bjeličaste s crnim vrhovima čeljusti. Razvoj kukca traje od jaja do odraslog oblika može trajati od dvije do četiri godine.

4.5. Simptomi napada breskvine strizibube

Ličinke breskvine strizibube buše hodnike unutar napadnutog drva. Ličinke buše hodnike uglavnom relativno plitko ispod kore. Napadnuta stabla oslabljuju ili se u konačnici suše. Prema iskustvu iz Italije, štetnik napada i starija i mlađa stabla. Ličinke se najčešće ubušuju u deblo, no mogu se ubušiti i u deblje grane, do desetak metara visine stabla.

Pojava piljevine pri bazi debla ili na mjestima račvanja grana uobičajeni je simptom napada. Piljevina se stvara uslijed ishrane ličinki. Nakon izlijetanja odraslih oblika, na napadnutom stablu su vidljive izlazne rupe. Simptomi napada breskvine strizibube mogu se zamijeniti sa sličnim simptomima koje na koštičavom voću uzrokuju žilogriz (*Capnodis tenebrionis*) ili drvotoč (*Cossus cossus*).

4.6. Širenje

Životni ciklus breskvine strizibube tipičan je za tu skupinu kukaca. Prezimljuje u fazi ličinki različitih stadija u drvu. Nakon kukuljenja, iz zaraženog stabla izlaze odrasli oblici. Odrasli oblici javljaju se od kasnog proljeća do ljeta. Prema dostupnim podacima, let strizibube traje od svibnja od kolovoza, s vrhuncem početkom srpnja. Odrasle ženke polažu jaja u deblo ili glavne grane. Tipično za strizibube, ženke često polažu jaja u već zaražena stabla i zadržavaju se na istom mjestu. Razvoj ličinki unutar stabla može trajati od dvije do četiri godine te ovisi o klimatskim i drugim agro-ekološkim čimbenicima.

Let breskvine strizibube ovisi o rasporedu biljaka domaćina. Malo je podataka o potencijalnoj duljini leta te udaljenostima koje odrasli oblici strizibube mogu preletjeti. U slučaju prisutnosti biljaka domaćina, kako je napomenuto, štetnik se zadržava na istom mjestu. Kada biljaka domaćina nema ili su rijetke, kukci mogu preletjeti nekoliko stotina metara u potrazi za domaćinom. Prema istraživanjima, pretpostavlja se da breskvina strizibuba ostvaruje 99 % novih zaraza u krugu od 400 metara. Prema iskustvima iz Italije, breskvina strizibuba širila se oko dva kilometra u šest godina u Lombardiji te pet kilometara u šest godina u Campaniji.

Rizik prijenosa breskvine strizibube na veće udaljenosti predstavlja zaraženi sadni materijal te drvo i drveni materijal za pakiranje. Presretanje štetnika u DMP-u Velikoj Britaniji, SAD-u i Japanu ukazuje da drvo i drveni materijal za pakiranje predstavljaju predmete najvišeg rizika za unos breskvine strizibube. Drveni materijal za pakiranje jesu drvo i proizvodi od drva, isključujući proizvode od papira, koji se koriste za pakiranje, podupiranje, učvršćivanje, zaštitu ili prijevoz bilo koje vrste robe, što obuhvaća gajbe, kutije, sanduke za pakiranje, potporno drvo, palete, bubnjeve za kablove, kaleme, okvire, nosače, pregrade, obloge i druge proizvode, osim onih koji su izrađeni od netretiranog drva tanjeg od 6 mm.

5. NADZOR BRESKVINE STRIZIBUBE U HRVATSKOJ

Breskvina strizibuba prati se svake godine u okviru programa posebnog nadzora. Prijedlog Programa nadzora za svaku godinu izrađuju HAPIH – CZB i HŠI, a odobrava ga MP – SFP. Program nadzora se prijavljuje za sufinanciranje od strane Europske komisije prema propisanom postupku. HAPIH – CZB i HŠI svake godine MP-u dostavljaju prijedlog Programa nadzora najkasnije do 31. siječnja. MP analizira i procjenjuje prijedlog te isti službeno odobrava.

Broj vizualnih pregleda, uzoraka i laboratorijskih testiranja predlažu HAPIH – CZB i HŠI. Brojeve pregleda, uzoraka i testiranja odobrava MP – SFP.

Nadležnost u provedbi vizualnih pregleda u Programu nadzora raspoređena je između provoditelja. Nadležnost je prikazana u Tablici 1.

Tablica 1. Predmet nadzora i provoditelji nadzora breskvine strizibube u Hrvatskoj.

Predmet nadzora	Nadležnost
Biljke domaćini na javnim površinama	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u voćnjacima	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u vrtnim centrima i rasadnicima	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u šumama i na šumskim zemljištima	HŠI
Specijalizirani subjekti koji proizvode, unose ili uvoze biljke domaćine	DIRH - SFI
Morske luke kao mjesta ulaska pošiljaka DMP iz TZ	DIRH – SFI i Carinska uprava MINFIN

6. POSTUPAK U SLUČAJU KRIZNE SITUACIJE

6.1. Uloge i odgovornosti

Uloge i odgovornosti dionika obuhvaćenih ovim kriznim planom prikazane su u Tablici 2.

Tablica 2. Uloge i odgovornosti nadležnih tijela i drugih dionika u slučaju krizne situacije u biljnom zdravlju.

Tijelo / dionik	Nadležnost / odgovornost
MP	<p>Izrađuje, odobrava i ažurira ovaj krizni plan</p> <p>Organizira i koordinira odgovor na kriznu situaciju</p> <p>Određuje i odobrava mjere koje se poduzimaju</p> <p>Obavještava i izvještava Europsku komisiju</p> <p>Obavještava specijalizirane subjekte o nalazu i mjerama koje se poduzimaju</p> <p>Obavještava javnost o nalazu i mjerama koje se poduzimaju</p> <p>Izrađuje popis specijaliziranih subjekata kod kojih se poduzimaju krizne mjere</p> <p>Nalaže izradu analize rizika</p> <p>Određuje i uspostavlja demarkirano područje</p> <p>Donosi odluku o demarkiranom području</p> <p>Donosi akcijski plan za suzbijanje štetnog organizma u slučaju prisutnosti i nakon laboratorijske potvrde</p> <p>Organizira interno osposobljavanje</p> <p>Određuje daljnje aktivnosti koje treba poduzeti i odobrava planove</p>
DIRH	<p>Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke</p> <p>Nalaže provedbu fitosanitarnih mjera</p> <p>Kontrolira provedbu fitosanitarnih mjera</p> <p>Obavlja nadzor u demarkiranom području</p> <p>Prati usklađenost specijaliziranih subjekata s posebnim mjerama</p> <p>Osigurava pristup prostorima, bilju i biljnim proizvodima kod specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti</p> <p>Izvještava MP o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma</p> <p>Sudjeluje u izradi akcijskog plana</p> <p>Provodi službene kontrole kod specijaliziranih subjekata</p> <p>Organizira interno osposobljavanje</p>
HAPIH	<p>Obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta</p> <p>Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke</p> <p>Pružuje znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi kriznog i akcijskog plana</p> <p>Pružuje znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera</p> <p>Razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP-u</p> <p>Izrađuje analizu rizika od štetnog organizma</p>

	Izvještava MP i DIRH o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma Sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora Sudjeluje u stručnom usavršavanju djelatnika stručnih službi Sudjeluje u stručnom usavršavanju specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti
HŠI	Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke Pruža znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi kriznog i akcijskog plana Pruža znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera Razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP-u Izrađuje analize rizika od štetnog organizma Izvještava MP i DIRH o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma Sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih i šumarskih inspektora Sudjeluje u stručnom usavršavanju djelatnika stručnih službi u području šumarstva Sudjeluje u stručnom usavršavanju specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti

6.2. Postupak u slučaju nalaza

U slučaju pozitivne analize kojom se potvrđuje nalaz vrste breskvine strizibube na području Republike Hrvatske, rukovoditelj laboratorija u kojem je provedena analiza o tome obavještava nadređene, usmeno i/ili e-poštom. Daljnja procedura obavještavanja nadležnih tijela odvija se po proceduri opisanoj u daljnjem tekstu.

6.3. Obavještavanje nadležnih tijela

Obavijest o nalazu breskvine strizibube šalje se e-poštom u MP – SFP, DIRH – SFI te po potrebi u HŠI ili HAPIH – CZB. Obavijest sadrži zapisnik o sakupljanju uzorka te predmetno izvješće o laboratorijskoj analizi. Obavijest šalje institucija (tijelo) u kojoj je provedena laboratorijska analiza. Obavijest se šalje u roku od najviše 48 sati nakon potvrđenog pozitivnog nalaza štetnog organizma.

Obavijest o nalazu šalje se obavezno na slijedeće adrese:

- Adresa e-pošte načelnika Sektora fitosanitarne politike;
- Adresa e-pošte rukovoditelja Službe za biljno zdravstvo;
- Adresa e-pošte načelnika Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, DIRH;
- Adresa e-pošte fitosanitarnog inspektora odgovornog za područje na kojem je štetni organizam nađen;
- Adresa e-pošte koordinатора programa posebnog nadzora u koji je uključen nadzor breskvine strizibube.

Obavijest se prema potrebi može poslati i na druge adresate.

6.4. Obavještavanje Europske komisije

Europska komisija i države članice obavještavaju se o nalazu putem aplikacije EUROPHYT – Outbreaks. Obavijest izrađuje i šalje MP – SFP. Obavijest se šalje u roku od najviše sedam dana nakon službene dojava o pozitivnom nalazu štetnog organizma.

Obavijest se ažurira sukladno razvoju situacije, prema pravilima izvještavanja u sustavu EUROPHYT – Outbreaks. Obavijesti ažurira i šalje MP – SFP.

6.5. Obavještavanje posjednika bilja

O pozitivnom nalazu obavještava se posjednik bilja (dotični specijalizirani subjekt ili osoba koja nije specijalizirani subjekt), u roku od 48 sati nakon službene dojava o pozitivnom nalazu štetnog organizma. Obavijest šalje DIRH – SFI.

U slučaju potvrde/prisutnosti breskvine strizibube na rastućim biljkama domaćinima u voćnjaku, šumi, javnim površinama ili vrtovima, MP SFP utvrđuje demarkirano područje koje se sastoji od:

- zaraženo područje oko svake biljke radijusa od najmanje 100 m
- sigurnosno područje široko je najmanje 2 km od zaraženog područja

Na demarkiranom području provode se fitosanitarne mjere s ciljem iskorjenjivanja u zaraženom području i sprječavanja daljnjeg širenja breskvine strizibube (sigurnosno područje) te traženja mogućih neotkrivenih žarišta

6.6. Mjere koje se odmah provode

Na bilju, biljnom proizvodu ili drugom nadziranom predmetu odmah se provode mjere kojima se učinkovito sprječava širenje breskvine strizibube te kojima se štetni organizam učinkovito uništava. Mjere propisuje DIRH – SFI. O mjerama koje bi bilo uputno provesti DIRH – SFI može zatražiti stručno mišljenje od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a.

Fitosanitarne mjere koje se odmah provode za cilj imaju učinkovito spriječiti širenje, uništiti i iskorijeniti breskvine strizibube. Mjere koje se odmah provode mogu uključiti:

1. Hitna sječa zaraženog bilja i bilja sa simptomima zaraze navedenim organizmom te potpuno uklanjanje njihova korijenja ako su ispod vrata korijena zaražene biljke pronađeni larvalni hodnici;

2. Sječa sveg navedenog bilja unutar polumjera od 100 m oko zaraženog bilja i pregled tog navedenog bilja u cilju otkrivanja znakova zaraze;

3. Ako se mjere iz točke 1. i 2. provode tijekom leta *A. bungii* tada sva posječena stabla i dijelovi stabala se trebaju uništiti na sljedeći način:

- Usitnjavanje na dimenzije ne veće od 25 mm u debljini i širini

- Spaljivanje na licu mjesta, no ukoliko to nije moguće zbog veličine stabala i nepogodnog terena prevesti pod fitosanitarnim nadzorom do mjesta uništenja npr. u spalionicu

Tijekom zime, neobrađeni trupci mogu se premjestiti iz zaraženog područja uz službenu obavijest ako idu na mjesto gdje će biti obrađeni jednom od sljedećih metoda prije sljedeće sezone leta:

- Drvena sječka – usitnjavanje na dimenzije ne veće od 25 mm debljine i širine

- Spaljivanje ili spaljivanje

4. Prema potrebi, uklanjanje, pregled i sigurno odlaganje bilja posječenog u skladu s točkama 1. i 2. i njihova korijenja te pregled i odlaganje drugih biljnih proizvoda i drvenog materijala za pakiranje;

5. Zabrana svakog premještanja potencijalno zaraženog materijala s područja nalaza štetnog organizma;

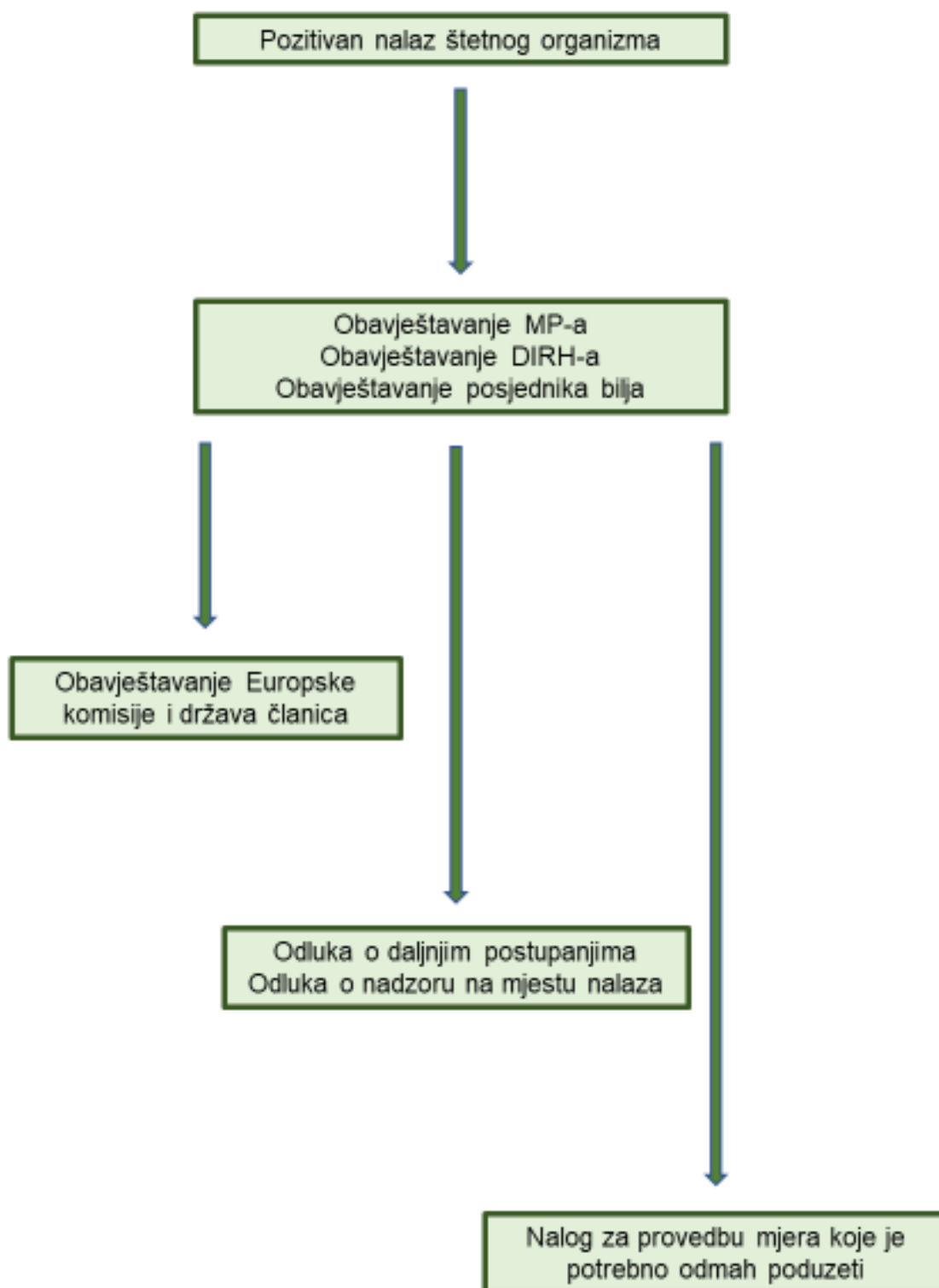
6. Ispitivanje izvora zaraze slijeđenjem dotičnog bilja, drva i drvenog materijala za pakiranje u najvećoj mogućoj mjeri te njihov pregled u cilju pronalaska znakova zaraze;

7. Prema potrebi, zamjena navedenog bilja drugim biljem;

8. Zabrana sadnje novog bilja domaćina na otvorenom na području nalaza štetnog organizma; osim lovni stabala radi boljeg praćenja/monitoringa

9. Sve druge mjere kojima se može doprinijeti iskorjenjivanju navedenog organizma, uzimajući u obzir ISPM br. 9 i primjenjujući integriran pristup u skladu s načelima određenima u ISPM-u br. 14.

Provedbu mjera nadzire DIRH – SFI.

Slika 1. Shematski prikaz postupaka nakon nalaza štetnog organizma (6.2. – 6.6.).

6.7. Nadzor na mjestu nalaza

Nakon pozitivnog nalaza, MP – SFP nalaže provedbu dodatnog nadzora u području u kojem je zabilježen pozitivan nalaz. Dodatni nadzor ima za cilj utvrditi:

1. Razmjere raširenosti štetnog organizma;
2. Ukoliko je moguće, porijeklo zaraze;
3. Broj biljaka domaćina u području u kojem je zabilježen pozitivan nalaz.

Način provedbe dodatnog nadzora izrađuje HAPIH – CZB i/ili HŠI, a prihvaća MP – SFP. U dodatnom nadzoru sudjeluju HAPIH – CZB i/ili HŠI, DIRH – SFI te prema potrebi MP – SFP. Ljudske, materijalne i tehničke resurse za provedbu dodatnog nadzora dužni su osigurati provoditelji iz vlastitih sredstava. Dodatni nadzor organizira se i počinje provoditi u roku od najviše dva tjedna nakon službene dojava o pozitivnom nalazu štetnog organizma. Trajanje dodatnog nadzora je vremenski različito, ovisno o situaciji. Trajanje predlažu HAPIH – CZB i/ili HŠI.

U okviru dodatnog nadzora bilježi se sljedeće:

- (a) broj i lokacije otkrića prisutnosti breskvine strizibube, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;
- (b) broj i lokacije biljaka domaćina koje pokazuju simptome, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;
- (c) broj i lokacije biljaka domaćina, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;

O dodatnom nadzoru sastavlja se izvješće koje se dostavlja u MP – SFP i DIRH – SFI u roku od najviše dva tjedna nakon rezultata posljednje laboratorijske analize uzorka sakupljenog u okviru dodatnog nadzora.

6.8. Obavješćavanje javnosti

Obavješćavanje javnosti provodi se kroz objave i obavijesti na mrežnim stranicama nadležnih tijela. Objave uključuju obavijesti o nalazu štetnog organizma i mjerama koje se provode i koje su obavezne za provedbu, zaduženjima, aktualnoj situaciji i drugim temama vezanima uz nalaz štetnog organizma. Cilj je postići da što više ljudi budu svjesni postojećeg rizika i kako bi se postigao propisani cilj, iskorjenjivanje breskvine strizibube te time spriječile ekološke i gospodarske štete koje mogu nastati u voćnjacima, šumama, parkovima i drugom javnom zelenilu.

Objave uključuju i objave relevantnih akata i dokumenata, poput odluke o demarkiranim područjima, naredbe o suzbijanju štetnog organizma, akcijskog plana, edukativnih i drugih materijala. Objave se objavljuju na:

1. Internet stranici Ministarstva poljoprivrede (<https://poljoprivreda.gov.hr/>);
2. Internet stranici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (<https://www.hapih.hr/>);

3. Internet stranici Hrvatskog šumarskog instituta (<https://www.sumins.hr/>);
4. Internet stranici Hrvatskih šuma (<https://www.hrsume.hr/index.php/hr/>);
5. Internet stranici Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede (<https://www.savjetodavna.hr>).

Za objavu materijala na dotičnim internet stranicama zadužene su odgovorne osobe dotičnih institucija (tijela).

Osim objavama na internet stranicama, obavješćavanje javnosti provodi se kroz druge pisane i telekomunikacijske medije, sukladno potrebi, prilikama, mogućnostima i interesu.

6.9. Obavješćavanje specijaliziranih subjekata

Specijalizirani subjekti obavješćavaju se na isti način kao što se obavješćava javnost, kako je prethodno opisano.

Specijalizirani subjekti kod kojih breskvina strizibuba predstavlja rizik obavješćavaju se o nalazu štetnog organizma zasebno, putem e-pošte. Obavijest šalje MP – SFP. Popis specijaliziranih subjekata s rizikom izrađuje se na temelju Službenog registra specijaliziranih subjekata. Popis izrađuje MP – SFP. Popis se izrađuje u roku o najviše mjesec dana nakon službene dojava o pozitivnom nalazu štetnog organizma.

Popis se dijeli s HAPIH – CZB-om, HŠI-om i DIRH – SFI-om. Nadzor specijaliziranih subjekata s rizikom provodi se sukladno predmetnom akcijskom planu i/ili programu posebnog nadzora za tekuću ili slijedeću godinu i/ili programu službenih kontrola za tekuću ili iduću godinu.

6.10. Analiza rizika

U slučaju nalaza štetnog organizma, MP – SFP može zatražiti izradu procjene rizika od dotičnog štetnog organizma za područje Republike Hrvatske. Procjenu rizika izrađuje HAPIH – CZB, uz sudjelovanje HŠI-a u specifičnim pitanjima vezanima uz šume i šumarstvo. Procjena rizika izrađuje se u roku od najviše dva mjeseca nakon naloga MP – SFP-a.

6.11. Uspostava demarkiranog područja

U slučaju nalaza štetnog organizma, MP – SFP odlučuje o hoće li se uspostaviti demarkirano područje. Odluka o uspostavi demarkiranog područja donosi se u roku od najviše mjesec dana nakon što je pozitivan nalaz dostavljen MP – SFP-u. Odluka o uspostavi demarkiranog područja može biti slijedeća:

1. Uspostavlja se demarkirano područje
2. Ne uspostavlja se demarkirano područje

Stručno mišljenje o potrebi uspostavljanja demarkiranog područja MP – SFP može zatražiti od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a.

Demarkirano područje obuhvaća područje u kojem je otkrivena prisutnost breskvine strizibube („zaraženo područje”), i područje koje okružuje zaraženo područje („sigurnosno područje”).

Zaraženo područje obuhvaća područje polumjera 100 m od krajnjih točaka pozitivnih nalaza štetnog organizma. Na temelju krajnjih točaka derivira se kružnica. Zaraženo područje može biti i drugačijeg oblika, ovisno o situaciji. Zaraženo područje može obuhvaćati i administrativnu jedinicu. O prijedlogu veličine i forme zaraženog područja MP – SFP može zatražiti stručno mišljenje od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a.

Sigurnosno područje široko je od 2 km u polumjeru od granice zaraženog područja. Sigurnosno područje može biti različitog oblika, ovisno o situaciji. O prijedlogu veličine i forme sigurnosnog područja MP – SFP može zatražiti stručno mišljenje od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a.

6.12. Određivanje i izrada demarkiranog područja

Nacrt demarkiranog područja izrađuje MP – SFP korištenjem aplikacije MOBIDI – PEST i drugih alata po potrebi. Nacrt demarkiranog područja izrađuje se u roku od najviše mjesec dana od posljednje obavijesti o pozitivnom nalazu štetnog organizma tijekom nadzora na mjestu nalaza. Nacrt demarkiranog područja prihvaća MP – SFP.

6.13. Odluka o određivanju demarkiranih područja

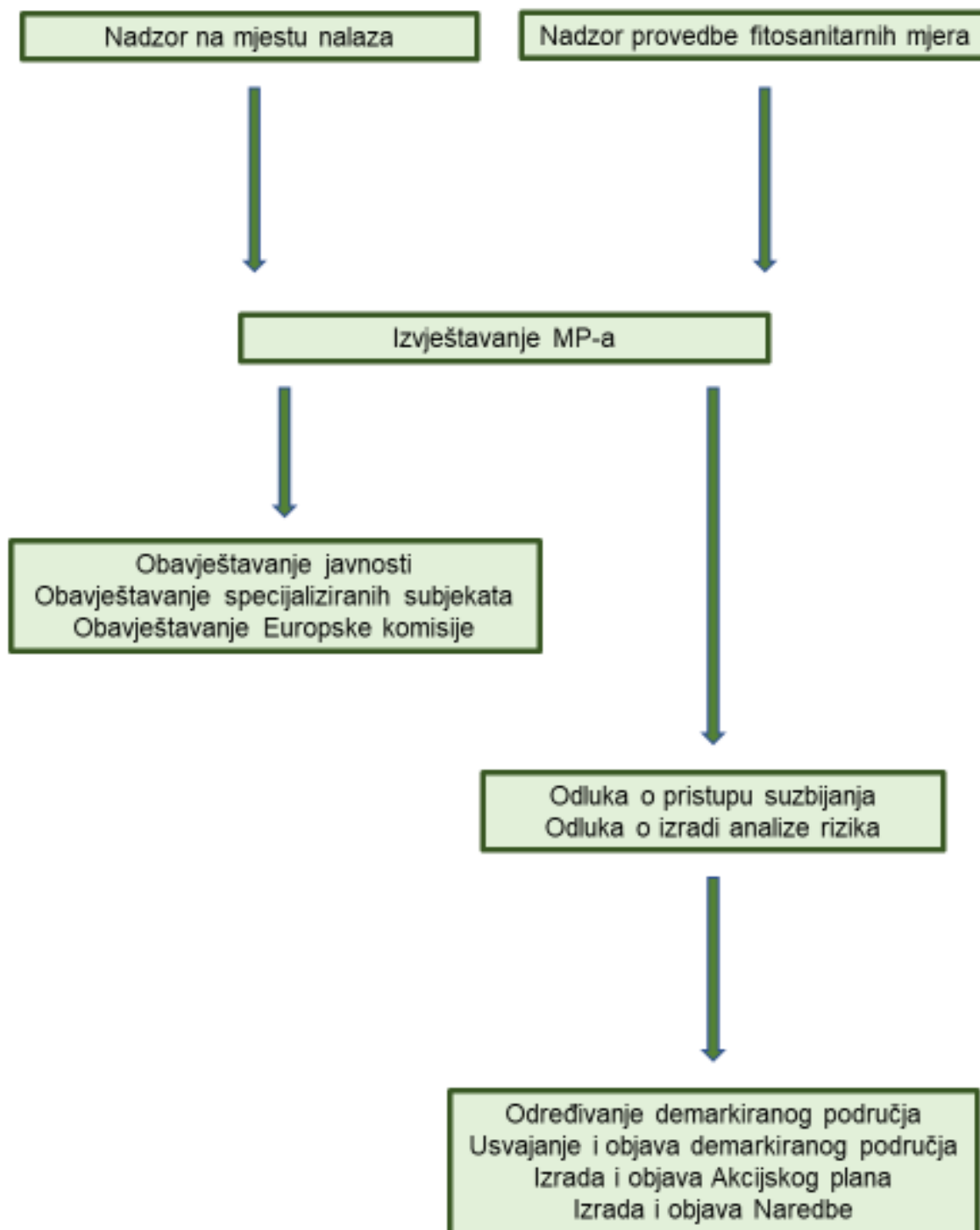
Nakon prihvatanja nacrta demarkiranih područja, pokreće se postupak izrade i objave Odluke o određivanju demarkiranih područja. Karte su sastavni dio Odluke. Postupak pokreće MP – SFP. Odluku potpisuje ministar nadležan za poljoprivredu, a ista se objavljuje u Narodnim novinama. Odluka se donosi u roku od najviše tri mjeseca nakon prihvatanja nacrta demarkiranih područja.

6.14. Donošenje akcijskog plana

Na temelju Zakona donosi se akcijski plan za iskorjenjivanje (sprječavanje širenja) i suzbijanje breskvine strizibube. Postupak pokreće MP – SFP. Akcijski plan izrađuje se sukladno važećoj proceduri izrade operativnih dokumenata. Strukturu i sadržaj akcijskog plana određuje MP – SFP. Akcijski plan se donosi u roku od najviše šest mjeseci nakon prihvatanja nacrta demarkiranih područja.

6.15. Oporavak

Mjesto se može smatrati oporavljenim od izbijanja i prisutnosti breskvine strizibube ako nakon četiri godine istraživanja i praćenja nema znakova i laboratorijske potvrde prisutnosti iste.

Slika 2. Shematski prikaz postupaka nakon nadzora na mjestu nalaza štetnog organizma (6.7. – 6.14.).

6.16. Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela i specijaliziranih subjekata

Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela MP-SFP-a i DIRH-a obavljaju HAPIH. Osposobljavanje specijaliziranih subjekata obavlja HAPIH i HŠI. Osposobljavanje MP-SFP-a provodi se u vidu prezentacije. Osposobljavanje DIRH-a provodi se prezentacijom i/ili terenskom demonstracijom, prema zahtjevu DIRH-a.

Osposobljavanje specijaliziranih subjekata provodi se izradom brošure i/ili letka i/ili plakata. Brošuru izrađuju HAPIH i/ili HŠI. Brošura se izrađuje u roku od najviše tri mjeseca nakon potvrđenog pozitivnog nalaza štetnog organizma.

Brošura se dijeli specijaliziranim subjektima, kao i drugim fizičkim i pravnim osobama prema potrebi.

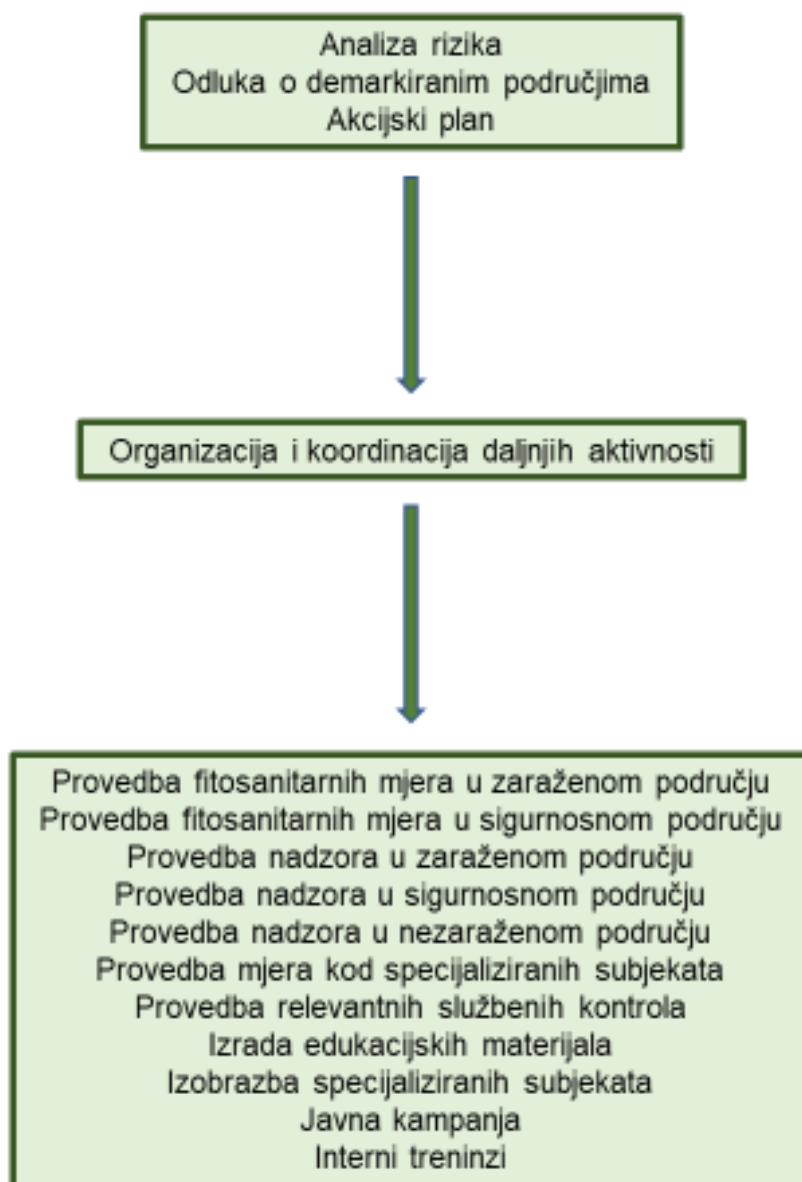
6.17. Daljnji postupak

Daljnji postupci nakon nalaza breskvine strizibube definira se akcijskim planom te drugim redovnim aktivnostima u području fitosanitarne politike i biljnog zdravstva (programi posebnog nadzora). Daljnji postupci izvan su predmeta ovog kriznog plana. Daljnji postupci koji se definiraju su, između ostalog:

1. Opći cilj postupanja sa štetnim organizmom (iskorjenjivanje ili sprječavanje širenja);
2. Tehnička izvedba fitosanitarnih mjera;
3. Aranžmani za podmirenje troškova fitosanitarnih mjera;
4. Kontrola provedbe fitosanitarnih mjera;
4. Plan posebnog nadzora nad breskvinom strizibubom u narednoj sezoni;
5. Plan nadzora zaraženog područja;
6. Plan nadzora sigurnosnog područja;
7. Ograničenja i fitosanitarna kontrola specijaliziranih subjekata;
8. Službene kontrole kod specijaliziranih subjekata.

Daljnje postupke odobrava MP – SFP, a pri njihovom planiranju sudjeluju sva nadležna tijela, sukladno ulozi i propisima u području poljoprivrede, šumarstva, biljnoga zdravstva i službenih kontrola.

Daljnji postupci izvan su predmeta primjene ovog kriznog plana.

Slika 3. Shematski prikaz postupaka u razdoblju nakon usvajanja akcijskog plana i odluke o demarkiranim područjima (6.16. – 6.17.).

7. PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA PROSTORIMA U KOJIMA SE PROVODE AKTIVNOSTI

U skladu sa Zakonom, DIRH – SFI je nadležno tijelo koje ima pravo pristupiti prostorima specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti, bez ograničenja. Fitosanitarni inspektor ima prava i ovlasti u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima na mjestima gdje se oni proizvode, uzgajaju, umnožavaju, održavaju, premještaju na području Republike Hrvatske, stavljaju na raspolaganje na tržištu, pohranjuju, prikupljaju, otpremaju ili prerađuju

8. LABORATORIJE

Laboratorijske analize bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta na prisutnost breskvine strizibube obavljaju se u HAPIH-u. Testiranje se obavlja sukladno međunarodno prihvaćenim protokolima i dobroj laboratorijskoj praksi. U HAPIH-u, kao nacionalnom referentnom laboratoriju za biljno zdravlje, testiranje se provodi sukladno politici kvalitete prema normi ISO 17025.

U skladu s odredbama Zakona za obavljanje pojedinih poslova u kontekstu nalaza breskvine strizibube, ministar nadležan za poljoprivredu i glavni državni inspektor mogu za obavljanje određenih zadaća iz djelokruga MP-a ili DIRH-a ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima, koje imaju status proračunskog korisnika državnoga proračuna. Takvo ovlašćivanje može se odnositi i na laboratorijsko testiranje.

9. FINANCIRANJE

Sve aktivnosti i službene mjere koje se provode kako je predviđeno ovim kriznim planom financiraju se iz proračuna, sa stavke (A401098 Provedba hitnih fitosanitarnih mjera.). MP – SFP osigurava da su na predmetnoj proračunskoj stavci osigurana sredstva dostatna za provedbu svih potrebnih aktivnosti.

Financiranje (pokrivanje troškova) svih aktivnosti i mjera predviđenih ovim kriznim planom, prema dionicima, prikazano je u Tablici 3.

Tablica 3. Financiranje aktivnosti u okviru kriznog plana

Aktivnost	Financiranje (pokrivanje troškova)
Upravljanje kriznom situacijom	MP
Fitosanitarne mjere koje se odmah provode	Specijalizirani subjekti Osobe koje nisu specijalizirani subjekti (posjednici bilja)
Vizualni pregledi i uzimanje uzoraka	HAPIH HŠI DIRH
Laboratorijske analize	HAPIH
Izrada brošure / plakata / letka	HAPIH HŠI

10. RESURSI

MP – SFP osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

DIRH – SFI osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

HAPIH, CZB osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

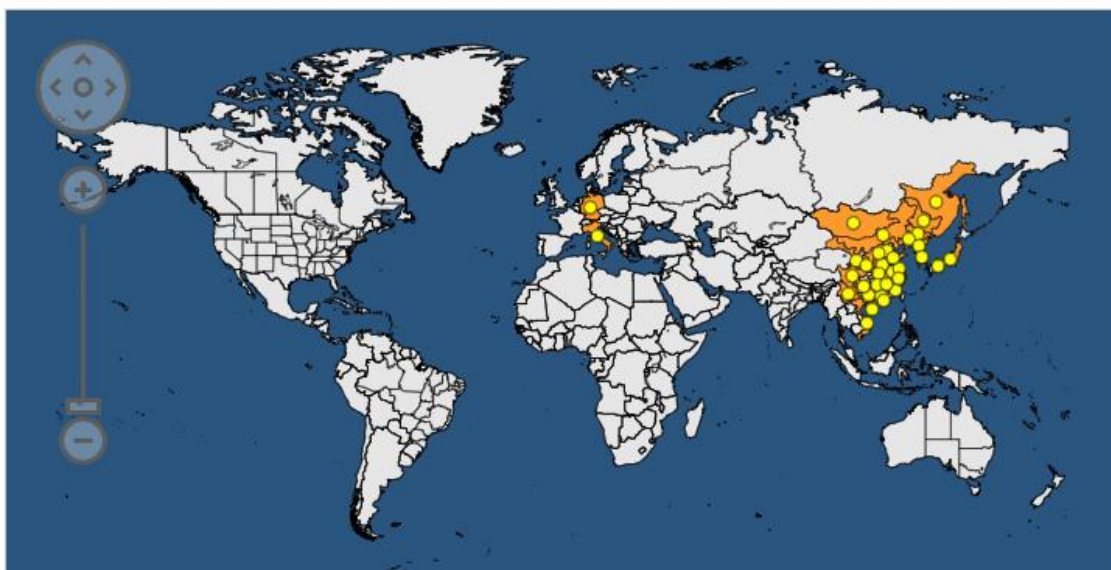
HŠI osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

11. PRILOZI

PRILOG I. Biljke domaćini štetnog organizma *Aromia bungii*.

Castanea molissima
Juglans regia
Prunus americana
Prunus armeniaca
Prunus cerasifera
Prunus domestica
Prunus grayana
Prunus japonica
Prunus insititia
Prunus mume
Prunus persica
Prunus pseudocerasus
Prunus salicina
Prunus serotina
Prunus x yedoensis

PRILOG II. Rasprostranjenost štetnog organizma *Aromia bungii*.

Slika 4. Rasprostranjenost štetnog organizma *Aromia bungii* u svijetu.

Države u kojima je štetni organizam prisutan: Kina, Japan, Sjeverna Koreja, Južna Koreja, Mongolija, Vijetnam, Rusija, Italija, Njemačka.

Prisutnost štetnog organizma u Europskoj uniji:

Demarkirana područja u kojima se provodi iskorjenjivanje
Demarkirano područje Rosenheim-Kolbermoor, Bavarska (Njemačka)
Demarkirana područja u kojima se provodi sprječavanje širenja
Demarkirano područje Napulj, Campania (Italija)
Demarkirano područje Milano, Lombardia (Italija)
Demarkirano područje otok Procida, Campania (Italija)
Demarkirano područje Civitavecchia, Lazio (Italija)

III – 1. Pregledi i uzimanje uzoraka za *Aromia bungii*

Tablica 4. Oprema potrebna za uzimanje uzoraka

- „zip-lock“ polietilenske vrećice, prozirne (zapremina 3 ili 5 L)
- lovka (posebna posuda ili plastična boca)
- žica ili špaga za vezanje lovke (izorno)
- mamac (voćni sok ili pivo) (izorno)
- mrežasto cjedilo (izorno)
- vodootporni flomaster
- voćarske škare (veće)
- pila
- posudica („falcon“ tubica ili slična prikladna)
- 95 %-tni etilni alkohol

Uzorak se uzima tijekom vizualnih pregleda.

Uzorak može činiti imago ili ličinka koji morfološki nalikuju štetnom organizmu. Uzorak mogu činiti i biljka ili biljni dijelovi na kojima se uoče simptomi koji upućuju na mogućnost prisustva štetnog organizma *A. bungii*.

III – 1.1. Ulov kao uzorak

Aromia bungii je strizibuba koju privlači miris fermentacije. Strizibube se mogu hvatati priručnim lovkama izrađenima od plastičnih boca. Lovke se izrađuju tako da se plastične boce presijeku na pola, nakon čega se gornji dio boce s grlom bez čepa obrnuto okrene i spoji na donji dio. Konstrukcija lovki je takva da uhvaćeni kukac ne može izaći iz lovke. U pripremljenu lovku ulije se do polovice voćni sok ili pivo. Lovke su neselektivne i privlače velik broj različitih vrsta kukaca.

Danas su razvijene i feromonske lovke koje su puno učinkovitije u privlačenju breskvine strizibube.

Lovke se vješaju na mjestima pregleda, na donje grane stabala, po mogućnosti jedna lovka na pet stabala biljaka domaćina. Skidaju se dva do tri tjedna nakon postavljanja. Tekućina u lovkama zajedno s ulovom se procijedi kroz mrežasto cjedilo pri čemu se, ukoliko ih ima, izdvoje kukci koji odgovaraju morfoloiji strizibuba. Ulovljene jedinke se izdvajaju i spremaju u „Falcon“ epruvetu s alkoholom. Na epruvetu se vodootpornim flomasterom naznači oznaka uzorka i datum uzimanja uzorka. Alternativno, ulov se može pregledati na licu mjesta.

Slika 5. Priručna lovka za praćenje *Aromia bungii* izrađena od plastične boce.

Slika 5. Lovka za praćenje štetnog organizma *Aromia bungii* postavljena u nasadu šljive.

III – 1.2. Biljni dijelovi ili kukci kao uzorak

Uzorak mogu činiti i biljka ili biljni dijelovi na kojima se uoče simptomi koji upućuju na mogućnost prisustva štetnog organizma *A. bungii*. Uzorak se uzima ručno. U slučaju uzimanja uzoraka biljke ili biljnih dijelova koriste se voćarske škare ili pila. *A. bungii* živi u deblu, promjera uglavnom većeg od 1 cm. Uzorak čini dio debla duljine 20-ak cm ili više. Deblo je preporučljivo s donje strane izrezati na mjestu korijenova vrata.

U slučaju ukorijenjenih biljaka u teglama, moguće je odsjeći cijelu krošnju te kao uzorak uzeti cijelu ukorijenjenu biljku u tegli.

Odrasli oblici *A. bungii* u razdoblju dohranjivanja i polaganja jaja mogu se naći u krošnjama stabala ili u podnožju debla, gdje odlažu jaja. U slučaju da se uoči odrasli oblik kukca (strizibube) koji morfološki nalikuje na *A. bungii*, kao uzorak se uzima kukac.

Uzorak biljnih dijelova se stavlja u vrećicu, a uzorak kukca u „Falcon“ epruvetu s alkoholom. Na vrećicu ili posudicu se vodootpornim flomasterom naznači oznaka uzorka i datum uzimanja uzorka.

Ličinke *A. bungii* žive unutar stabla te su u njima prisutne čitave godine, do kukuljenja, preobrazbe u odrasli oblik i izlaska iz biljke domaćina. Odrasli oblici štetnog organizma lete od lipnja do rujna. Ličinke unutar stabla aktivne su i hrane se u toplijim razdobljima godine, okvirno od travnja do kraja rujna. U tom razdoblju moguće je uočiti znakove napada na stablima u vidu piljevine ili eventualno izlaznih rupa. Sukladno tome, optimalno vrijeme za postavljanje lovki je od lipnja do rujna. Vizualni pregledi bez lovki mogu se obavljati od svibnja do početka listopada (Tablica 5.).

Tablica 5. Optimalno razdoblje za vizualne preglede i uzimanje uzoraka za analizu na prisutnost *Aromia bungii*.

Štetni organizam	mjesec											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Aromia bungii</i> (lovke)												
<i>Aromia bungii</i> (biljni dijelovi i kukci)												

III – 3. Transport uzorka, prijem uzorka i laboratorijske analize

Uzorci se u laboratorij dostavljaju na način kako je propisano relevantnim radnim uputama, u praktično najkraćem mogućem roku. Svaki uzorak popraćen je odgovarajućim zapisnikom. Prijem uzoraka u laboratorij odvija se prema relevantnoj internoj proceduri. Ovlašteno osoblje laboratorija kontrolira kakvoću uzorka. U slučaju neprikladnosti uzorka za analizu, ovlaštena osoba u laboratoriju e-poštom obavještava osobu koja je uzorak uzela o nesukladnosti.

Laboratorijske analize provode se u skladu s relevantnim dijagnostičkim protokolom.

Rezultati laboratorijskih analiza šalju se nadležnim tijelima e-poštom najkasnije u roku od 48 sati nakon završetka analize.

Slika 6. Odrasli oblik (imago) *Aromia bungii*.

Slika 7. Odrasli oblici (imago) *Aromia bungii*.

Slika 8. Odrasli oblik (imago) *Aromia bungii*.

Slika 9. Stablo napadnuto breskvinom strizibubom nakon uklanjanja dijela kore.

Slika 10. Pojava piljevine na kori debla.

Slika 11. Pojava piljevine pri bazi debla.

Aromia bungii (AROMBU) - <https://gd.eppo.int>

Slika 12. Ličinka *Aromia bungii* i izbušeni hodnici unutar stabla.

Aromia bungii (AROMBU) - <https://gd.eppo.int>

Slika 13. Ličinke *Aromia bungii* ispod kore.

PRILOG VI. Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja breskvine strizibube prema Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2018/1503.

Članak 6.

Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja

1. Država članica koja uspostavi demarkirano područje iz članka 5. u tom području provodi sljedeće mjere:

(a) hitna sječa zaraženog bilja i bilja sa simptomima zaraze navedenim organizmom te potpuno uklanjanje njihova korijenja ako su ispod vrata korijena zaražene biljke pronađeni larvalni hodnici;

(b) sječa sveg navedenog bilja unutar polumjera od 100 m oko zaraženog bilja i pregled tog navedenog bilja u cilju otkrivanja znakova zaraze;

(c) prema potrebi, uklanjanje, pregled i sigurno odlaganje bilja posječenog u skladu s točkama (a) i (b) i njihova korijenja; i pregled i odlaganje drugih biljnih proizvoda i drvenog materijala za pakiranje;

(d) zabrana svakog premještanja potencijalno zaraženog materijala s demarkiranog područja;

(e) ispitivanje izvora zaraze slijeđenjem dotičnog bilja, drva i drvenog materijala za pakiranje u najvećoj mogućoj mjeri te njihov pregled u cilju pronalaska znakova zaraze;

(f) prema potrebi, zamjena navedenog bilja drugim biljem;

(g) zabrana sadnje novog navedenog bilja na otvorenome na području iz točke (b) ovoga stavka, osim na mjestima proizvodnje iz članka 7. stavka 1.;

*(h) intenzivan nadzor u cilju utvrđivanja prisutnosti navedenog organizma na vrsti *Prunus* spp., a posebno na sigurnosnom području, koji uključuje najmanje jednu inspekciju godišnje.*

(i) aktivnosti za podizanje razine svijesti javnosti u pogledu prijetnje koju predstavlja taj organizam i mjere donesene za sprečavanje njegova unošenja u Uniju i širenja unutar Unije, uključujući uvjete u pogledu premještanja navedenog bilja, navedenog drva i navedenog drvenog materijala za pakiranje s demarkiranog područja;

(j) prema potrebi, posebne mjere za rješavanje svih iznimnih situacija ili komplikacija za koje se opravdano smatra da mogu spriječiti, omesti ili odgoditi iskorjenjivanje, a posebno onih koje su povezane s dostupnošću i prikladnim iskorjenjivanjem sveg zaraženog bilja ili bilja za koje se sumnja da je zaraženo, bez obzira na njegovu lokaciju, javno ili privatno vlasništvo te osobu ili subjekt koji je za njih odgovoran;

(k) sve druge mjere kojima se može doprinijeti iskorjenjivanju navedenog organizma, uzimajući u obzir ISPM br. 9 i primjenjujući integriran pristup u skladu s načelima određenima u ISPM-u br. 14.

Za potrebe točke (a), u slučajevima kada je zaraženo bilje otkriveno izvan razdoblja leta navedenog organizma, sječa bilja i uklanjanje korijenja provode se prije početka sljedećeg razdoblja leta.

Odstupajući od točke (b), ako nadležno službeno tijelo zaključi da takva sječa nije primjerena za pojedinačna drveća zbog njihove posebne društvene, kulturne ili ekološke vrijednosti, država članica koja je uspostavila demarkirano područje osigurava pojedinačne i redovite preglede tog navedenog bilja koje se neće sjeći radi otkrivanja bilo kakvih znakova zaraze te poduzimanje mjera istovjetnima sjeći za sprečavanje svakog mogućeg širenja navedenog organizma s tog bilja. U izvješću iz članka 10. navode se razlozi tog zaključka i opis mjera.

Za potrebe točke (c), poduzimaju se sve potrebne mjere opreza kako bi se izbjeglo širenje navedenog organizma tijekom i nakon sječe.

Za potrebe točke (e), ako ispitivanje pokaže da je navedeno bilje zaraženo, to se bilje mora odsjeći.

Za potrebe točke (h), prema potrebi, nadležno službeno tijelo provodi uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom a broj uzoraka navodi se u izvješću iz članka 10. stavka 1.

Mjere iz točaka (a) do (f) iznose se u obliku izvješća u skladu s člankom 10. stavkom 1.

2. Kada rezultati istraživanja iz članka 4. tijekom više od četiri uzastopne godine potvrde prisutnost navedenog organizma na nekom području i u slučaju kada postoji dokaz da navedeni organizam više ne može biti iskorijenjen, države članice mogu ograničiti mjere na sprečavanje širenja navedenog organizma unutar tog područja.

U tom slučaju, polumjer sigurnosnog područja povećava se na najmanje 4 km.

Takve mjere uključuju barem sljedeće:

(a) hitna sječa zaraženog bilja i bilja sa simptomima zaraze navedenim organizmom te potpuno uklanjanje njihova korijenja ako su ispod vrata korijena zaražene biljke pronađeni larvalni hodnici;

(b) uklanjanje, pregled i odlaganje posječenog bilja i njegova korijenja; poduzimanje svih potrebnih mjera opreza radi sprečavanja širenja navedenog organizma nakon sječe;

(c) zabrana svakog premještanja potencijalno zaraženog materijala s demarkiranog područja;

(d) prema potrebi, zamjena navedenog bilja drugim biljem;

(e) zabrana sadnje novog navedenog bilja na zaraženom području kako je navedeno u članku 5., osim na mjestima proizvodnje iz članka 7. stavka 1.;

*(f) intenzivan nadzor u cilju utvrđivanja prisutnosti navedenog organizma na vrsti *Prunus spp.*, a posebno na sigurnosnom području, koji uključuje najmanje jednu inspekciju godišnje;*

(g) aktivnosti za podizanje razine svijesti javnosti u pogledu prijetnje koju predstavlja navedeni organizam i mjere donesene za sprečavanje njegova unošenja u Uniju i širenja unutar Unije, uključujući uvjete u pogledu premještanja navedenog bilja i navedenog drva s demarkiranog područja;

(h) prema potrebi, posebne mjere za rješavanje svih iznimnih situacija ili komplikacija za koje se opravdano smatra da mogu spriječiti, omesti ili odgoditi iskorjenjivanje, a posebno onih koje su povezane s dostupnošću i prikladnim iskorjenjivanjem sveg zaraženog bilja ili bilja za koje se sumnja da je zaraženo, bez obzira na njegovu lokaciju, javno ili privatno vlasništvo te osobu ili subjekt koji je za njih odgovoran;

(i) sve druge mjere kojima se može doprinijeti sprečavanju širenja navedenog organizma.

Za potrebe točke (a), u slučajevima kada je zaraženo bilje otkriveno izvan razdoblja leta navedenog organizma, sječa bilja i uklanjanje korijenja provode se prije početka sljedećeg razdoblja leta.

Za potrebe točke (f), prema potrebi, nadležno službeno tijelo provodi uzorkovanje ciljanom destrukcijskom metodom a broj uzoraka navodi se u izvješću iz članka 10. stavka 1.

Mjere iz točaka (a) do (i) iznose se u obliku izvješća u skladu s člankom 10. stavkom 1.

PRILOG VII. Kontakti nadležnih tijela.

Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Ravnateljica Uprave	Sandra Zokić	sandra.zokic@mps.hr
Viši savjetnik specijalist	Sandra Andrić	sandra.andric@mps.hr
Načelnik Sektora fitosanitarne politike	Ivica Delić	ivica.delic@mps.hr
Voditelj Službe za biljno zdravstvo	Tomislav Petrović	tomislav.petrovic@mps.hr
Voditeljica Odjela za biljno zdravstvo	Marijana Kelava	marijana.kelava@mps.hr

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Voditeljica Centra	Zdravka Sever	zdravka.sever@hapih.hr
Rukovoditeljica Odjela za biljno zdravstvo	Maja Novak	maja.novak@hapih.hr
Rukovoditelj Odjela za dijagnostiku i analitiku	Ivan Poje	ivan.poje@hapih.hr
Rukovoditelj Odsjeka za karantenu	Goran Ivančan	goran.ivancan@hapih.hr

Hrvatski šumarski institut

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Ravnateljica	Sanja Perić	sanjap@sumins.hr
Predstojnica Zavoda za zaštitu šuma i lovno gospodarenje	Dinka Matošević	dinkam@sumins.hr
Koordinator Programa posebnog nadzora	Nikola Zorić	nikolaz@sumins.hr

Državni inspektorat Republike Hrvatske – Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor

Djelatnik	E-pošta	Telefon
Babun Mario	mario.babun@dirh.hr fitoinspekcija.porec@dirh.hr	099/8156 262
Bakula Damir	damir.bakula@dirh.hr	099/8156 246

	fitoinspekcija.vukovar@dirh.hr	
Bilušić Nikica	nikica.bilusic@dirh.hr fitoinspekcija.zadar@dirh.hr	099/2271 602
Carić Leo	leo.caric@dirh.hr fitoinspekcija.split@dirh.hr	099/8156 279
Čegelj Srećko	srecko.cegelj@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/8156 203
Gregurec-Tomiša Irena	irena.gregurectomisa@dirh.hr fitoinspekcija.koprivnica@dirh.hr	099/8156 213
Knez Jelena	jelena.knez@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/8156 306
Kovačev-Matijević Slavica	slavica.kovacevmatijevic@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 239
Lovrec Gordana	gordana.lovrec@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/3647 452
Milas Miroslav	miroslav.milas@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 241
Miličić Siniša	sinisa.milicic@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 251
Munder Mladen	mladen.munder@dirh.hr fitoinspekcija.porec@dirh.hr	099/8156 265
Murk-Burčul Danijela	danijela.murk-burcul@dirh.hr fitoinspekcija.zadar@dirh.hr	099/8156 285
Puhalo Biserka	biserka.puhalo@dirh.hr fitoinspekcija.koprivnica@dirh.hr	099/8156 214
Rack Kristian	kristian.rack@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/2439 043
Vidović Vesna	vesna.vidovic@dirh.hr fitoinspekcija.krapina@dirh.hr	099/2439 041
Vidović Zvonimir	zvonimir.vidovic@dirh.hr fitoinspekcija.zadar@dirh.hr	099/8156 249

